

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія суспільних дисциплін і правознавства

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ
з дисципліни
«Основи філософських знань»

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

Курс: III

Спеціальність: 231 Соціальна робота

Освітньо-професійна програма: 231.00.02 Соціальна педагогіка

Форма проведення: письмова. Екзамен у формі тестування з теоретичним завданням.

Тривалість проведення: 2 год

Максимальна кількість балів: 40 балів

Критерії оцінювання:

- 1. Тестові завдання** – завдання, що передбачають вибір одного варіанту відповіді, правильна відповідь оцінюється в 1 бал (всього – 10 балів).
- 2. Підбір правильних понять з таблиці** – завдання, що передбачають вибір одного варіанту відповіді, правильна відповідь оцінюється в 1 бал (всього – 10 балів).
- 3. Розгорнута відповідь** – дати відповідь на два теоретичні питання, кожне питання оцінюється максимально в 10 балів.

Бали	Критерії оцінювання теоретичного питання
9-10	Завдання виконане в повному обсязі, здобувач освіти має системні, дієві знання, володіє понятійним апаратом, відповідь на запитання вичерпна й аргументована, немає помилок.
7-8	Робота виконана в повному обсязі, але має деякі неточності і незначні помилки; достатньо високий рівень загальної обізнаності з предмету та адаптивності при використанні потрібного матеріалу.
5-6	Поверхневе знання змісту тем з дисципліни, труднощі при використанні понятійного апарату, відсутність міцних логічних зв'язків і послідовності у розумінні навчального предмету.
3-4	Здобувач освіти знайомий з матеріалом, але не виділяє основних положень, допускає суттєві помилки, які викривлюють зміст, не вміє користуватися термінологією і поєднувати теоретичні засади з практичним їх втіленням.
1-2	Не виявляє розуміння матеріалу, має розрізненні знання, допускає грубі помилки, обсяг виконаного завдання менше 20%.

Перелік питань, які виносяться на екзамен:

1. Розкрийте сутність історичних типів світогляду.
2. Охарактеризуйте самосвідомість і рефлексію, поясніть їх роль в аналітичній діяльності.
3. Визначте сутність філософії доби Середньовіччя.
4. Проаналізуйте вислів Геракліта «В одну й ту ж річку не можна ввійти двічі...».
5. Визначте сутність натурфілософії Давньої Греції.
6. Розкрийте особливості основних форм буття.
7. Розкрийте сутність філософського типу світогляду.
8. Охарактеризуйте і визначте зміст понять «простір» і «час» як форм існування матерії.
9. Порівняйте раціоналізм та емпіризм у філософії Нового часу.
10. Назвіть і охарактеризуйте основні принципи діалектики.
11. Поясніть зміст і специфіку категорії буття та її основних форм.
12. Назвіть хто є фундатором філософської антропології, зазначте основні його ідеї.
13. Охарактеризуйте визначальні риси класичного етапу філософії доби Античності.
14. Визначте поняття і особливості соціальної філософії.
15. Проаналізуйте ідею апорій. Наведіть приклади.
16. Визначте суть понять соціальне насильство та війна в контексті соціальної філософії.
17. Охарактеризуйте зміст і основні положення есенціалістської парадигми розуміння проблеми людини.
18. Порівняйте чуттєве та раціональне пізнання. Визначте, чи можна їх протиставляти.
19. Охарактеризуйте основні концепції істини.
20. Поясніть зміст боротьби номіналізму та реалізму у філософії Середніх віків.
21. Зазначте і охарактеризуйте основні положення комунікативної філософії.
22. Охарактеризуйте особливості лінійного підходу до пояснення логіки й спрямованості історичного процесу.
23. Визначте причини речей, які виділяє Арістотель, наведіть приклади.
24. Охарактеризуйте емпіричний та теоретичний рівні пізнання та зазначте їх методи.
25. Охарактеризуйте співвідношення матерії і духу як філософських категорій.
26. Поясніть зміст проблеми методу пізнання в філософії Нового часу.
27. Поясніть сутність та особливості філософського розуміння матерії.
28. Проаналізуйте вислів Сократа: «Я знаю, що я нічого не знаю».
29. Поясніть вислів «Філософія – служниця теології». Визначте, до якого періоду історії розвитку філософії можна віднести цей вислів.
30. Розкрийте основні ідеї Платона.
31. Проаналізуйте поняття істини, її характеристики та критерії. Визначте підходи до можливості її пізнання.
32. Охарактеризуйте зміст і основні положення екзистенціалістської парадигми розуміння проблеми людини.
33. Проаналізуйте основні риси софістики. Наведіть приклади софізмів.

34. Визначте поняття і особливості філософії історії.
35. Охарактеризуйте поняття про міф та міфологію.
36. Проаналізуйте чи вдалося мислителям епохи Ренесансу відродити ідеали Античності.
37. Поясніть позицію Боеція щодо того, у чому постає справжнє щастя людини, що є найвищим благом.
38. Розкрийте основний зміст проблеми людини згідно екзистенціалізму.
39. Розкрийте зміст основних положень гуманізму епохи Відродження.
40. Визначте в чому полягав коперніканський поворот у філософії І.Канта.
41. Назвіть і коротко охарактеризуйте основні закони діалектики.
42. Зазначте і охарактеризуйте загальні положення цивілізаційного підходу і філософії історії.
43. Проаналізуйте вислів Ж.-П. Сартра «Екзистенціалізм-це гуманізм».
44. Назвіть і коротко охарактеризуйте основні підходи до осмислення історичного процесу в філософії історії.
45. Розкрийте зміст поняття гносеологія та поясніть особливості взаємодії суб'єкта і об'єкта пізнання.
46. Розкрийте загальні положення щодо зміни парадигми філософського мислення у ХІХ - на початку ХХ ст.
47. Проаналізуйте філософські погляди З.Фрейда на структуру особистості та відкриття підсвідомого.
48. Прокоментуйте вислів Г.С.Сковороди: «З усіх утрат, втрата часу найтяжча».
49. Назвіть і охарактеризуйте основні категорії діалектики.
50. Визначте та охарактеризуйте періоди античної філософії.
51. Назвіть і охарактеризуйте категоріально-поняттєвий апарат та функції соціальної філософії.
52. Прокоментуйте вислів Г.С.Сковороди: «З видимого пізнавай невидиме».
53. Проаналізуйте філософське розуміння ціннісних вимірів людського життя.
54. Охарактеризуйте погляди І.Канта про людину, яка належить двом світам – феноменальному і ноуменальному.
55. Визначте основні ідеї «філософії життя».
56. Проаналізуйте загальне розуміння в філософії понять смерть і безсмертя.
57. Визначте основні положення етики конфуціанства. Як ви розумієте вислів «Благородний чоловік винить себе, низький – інших».
58. Охарактеризуйте поняття і дайте загальне розуміння основних положень філософської антропології.
59. Проаналізуйте вчення Ф.Бекона, наведіть приклади ідолів людського роду.
60. Розкрийте зміст і загальні положення «Філософії серця» Г.С.Сковороди.

Розглянуто і затверджено на засіданні
циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства
Протокол від 6 листопада 2024 року № 4

Голова циклової комісії

Юлія РЯБОКОНЬ

Екзаменатор

Лариса ЛІМ